

Η πρώτη απόβαση Ελλήνων σε γαλλικό έδαφος έγινε στα 600 π.Χ., όταν άποικοι από την Φώκαια (στη Μ. Ασία, κοντά στη Σμύρνη) δημιούργησαν την αποικία της Μασσαλίας. Ακολουθώντας τους δρόμους των ποταμών, οι τολμηροί εκείνοι έμποροι εισχωρούσαν στο εσωτερικό κι έφταναν ως το Παρίσι. Εξήντα χρόνια αργότερα, στα 540 π.Χ., οι κάτοικοι της μητρόπολης Φώκαιας, προκειμένου να γλιτώσουν από τον περσικό ζυγό, μπήκαν στα πλοία κι έπλευσαν δυτικά. Έφτασαν στην Κορσική κι έκτισαν εκεί την πόλη Αλαλία (την μετέπειτα, Aleria). Έναν αιώνα αργότερα, ο πόλεμος τους πρόλαβε στη νέα τους πατρίδα: Ήταν το 537 π.Χ., όταν ο στόλος τους βγήκε να αντιμετωπίσει τον ενωμένο στόλο Καρχηδονίων και Ετρούσκων. Νικήθηκε.

Στη Μασσαλία, οι άποικοι από την Φώκαια στάθηκαν πιο τυχεροί. Μόλις τον μεσαιώνα έχασε η πόλη τον ελληνικό της χαρακτήρα. Όχι όμως και τους Έλληνες: Ναυτικοί και έμποροι από την Ελλάδα υπήρχαν πάντα εκεί. Στη διάρκεια του 17^{ου} αιώνα, ιδρύθηκε εκεί ελληνικό σχολείο και, στις αρχές του 19^{ου}

αιώνα, οργανώθηκε ελληνική παροικία.

Στους ναπολεόντειους πολέμους, στ' ανοιχτά της Μασσαλίας έμαθαν ο Ανδρέας Μιαούλης και οι άλλοι Έλληνες ναυτικοί την τέχνη της ναυμαχίας καθώς έπρεπε να περάσουν μέσα από τον εγγλέζικο κλοιό για να φτάσουν ως τις γαλλικές ακτές και να εφοδιάσουν τους Γάλλους με τρόφιμα. Ο αγγλικός αποκλεισμός έσπαγε συνεχώς από τους Έλληνες караβοκύρηδες που γίνονταν δεκτοί στα γαλλικά λιμάνια με τιμές ηρώων.

Η εκεί ελληνική παρουσία τονώθηκε μετά την καταστροφή της Χίου (30 Μαρτίου του 1822), όταν Χιώτες πρόσφυγες έφτασαν και εγκαταστάθηκαν στη Μασσαλία. Τον ίδιο καιρό, οι Ζαρίφες και οι Ζαφειρόπουλοι τύπωναν τους μεγάλους χάρτες των ελληνικών χωρών, ενώ οι Έλληνες της Μασσαλίας συγκέντρωναν και έστελναν στην Ελλάδα βιβλία του Αδαμάντιου Κοραή. Δυο ορθόδοξοι (Κοιμήσεως της Θεοτόκου και Ευαγγελισμού της Θεοτόκου) κι ένας καθολικός (Αγίου Νικολάου) κτίστηκαν από Έλληνες ομογενείς, ενώ δημιουργήθηκαν φιλόπτωχο ταμείο, γηροκομείο, σχολείο, προσκοπική ομάδα, αθλητικός σύλλογος Ελλήνων της Μασσαλίας κ.λπ.

Οι Μανιάτες στην Κορσική:

Ήταν γύρω στα 1670, όταν, για τα μάτια μιας γυναίκας, ξέσπασε στη Μάνη φοβερή βεντέτα ανάμεσα στην οικογένεια των Στεφανόπουλων και στον Λυμπεράκη Γερακάρη: Ένας από τους Στεφανόπουλους είχε κλέψει την αρραβωνιαστικιά του Λυμπεράκη. Οι Στεφανόπουλοι τότε ήταν μεγάλη δύναμη στη Μάνη. Κατάγονταν από ένα κλάδο των Κομνηνών που είχε φτάσει εκεί μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης. Ανέθεσαν στον Ιωάννη Στεφανόπουλο να ψάξει να βρει καινούρια πατρίδα καθώς η βεντέτα απειλούσε να διχάσει ολόκληρη την περιοχή, στα όρια της οποίας οι Τούρκοι είχαν βάλει πόδι χάρη στη βοήθεια που προσωρινά τους πρόσφερε ο Λυμπεράκης.

Ο Ιωάννης Στεφανόπουλος έφτασε στην Γένοβα, στα 1675. Οι αρχές της ανταγωνίστριας της Βενετίας πόλης τον δέχτηκαν με τιμές. Όταν έμαθαν τον λόγο του ταξιδιού του, πρότειναν να δώσουν στους Στεφανόπουλους μια πολύ μεγάλη έκταση στην Κορσική, την οποία τότε κατείχαν αλλά κινδύνευαν να την χάσουν. Οι Γενοβέζοι παραχωρούσαν όλη την περιοχή βόρεια από το Αιάκειο (Αγιάτσιο), πρωτεύουσα της Κορσικής, πρόσφεραν όλον τον εξοπλισμό που χρειαζόταν για την εγκατάσταση κι ακόμα ένα διόλου ευκαταφρόνητο ποσό ως δάνειο, του οποίου η εξόφληση θα γινόταν με μακροχρόνιες άτοκες δόσεις. Όλα αυτά, με αντάλλαγμα να υπηρετήσουν την Δημοκρατία της Γένοβας και να προσφέρουν το ένα δέκατο του εισοδήματός τους ως φόρο. Ο Στεφανόπουλος δέχτηκε.

Στην Κορσική έφτασαν 740 Μανιάτες που έκαναν χρήση των όρων της συμφωνίας. Τα πήγαν περίφημα ως καλλιεργητές και έμποροι αλλά συγκέντρωναν το μίσος των ντόπιων που τους έβλεπαν (όπως και ήταν) ως όργανα των κατακτητών.

Η επανάσταση των Κορσικανών ξέσπασε ορμητική στα 1729 κι επικράτησε στην ύπαιθρο. Οι Μανιάτες αναγκάστηκαν να οχυρωθούν στο Αιάκειο, το οποίο οι Κορσικανοί δεν κατάφεραν να εκπορθήσουν. Το Αιάκειο κρατούσε ακόμα στα 1769, όταν την Κορσική αγόρασε η Γαλλία. Τα μίση είχαν αμβλυνθεί καθώς οι Μανιάτες πια δεν υπηρετούσαν κατακτητές. Στα 1774, ζήτησαν να τους δοθούν τα παλιά τους κτήματα. Είχαν καταληφθεί από Κορσικανούς οπότε το κράτος τους παραχώρησε καινούρια εδάφη, στην περιοχή της Πιάνα που ανακηρύχθηκε μαρκιζάτο και δόθηκε στον στρατηγό Μπαρμπέφ, γενικό διοικητή της Κορσικής. Ο στρατηγός βοήθησε τους απόγονους των Μανιατών να κτίσουν τον οικισμό Καργκέζε.

Στα 1789, όταν ξέσπασε η μεγάλη Γαλλική Επανάσταση, οι ντόπιοι ξαναπήραν τα όπλα εναντίον των Μανιατών. Και πάλι, αυτοί βρήκαν καταφύγιο στο Αιάκειο. Το Διευθυντήριο επέβαλε την τάξη και τους απέδωσε το Καργκέζε.

Συνέχισαν ειρηνικά. Σήμερα, οι απόγονοι των οικογενειών εκείνων έχουν διασπαρθεί σε όλο το νησί κι έχουν εισχωρήσει σε όλο το φάσμα της διοίκησης και της κοινωνικής ζωής. Είναι Ουνίτες με επικεφαλής αρχιμανδρίτη. Στο Καργκέζε, μιλιούνται τρεις γλώσσες: Ιταλικά, γαλλικά και ελληνικά.

Η παρουσία των Μανιατών στο Αιάκειο, τη χρονιά που γεννήθηκε ο Ναπολέοντας, έκανε την δούκισσα Ντ' Αμπραντές να υποστηρίξει ότι ο κατοπινός αυτοκράτορας είχε ελληνικές ρίζες. Στον 19^ο αιώνα, πολλοί ήταν εκείνοι που αποδέχονταν αυτή την άποψη. Δεν προέκυψε όμως.

Οι 36.000 Έλληνες:

Η ποταμίσια επικοινωνία της μεσογειακής ακτής της Γαλλίας με το Παρίσι, έφερε πολλούς Έλληνες νωρίς εκεί. Στα 1204, υπήρχαν αρκετοί ώστε να δημιουργηθεί έντονη έχθρα προς τους ντόπιους που ανήκαν στους Φράγκους κατακτητές τότε της Κωνσταντινούπολης. Η κρίση στις σχέσεις ανάμεσα στους μετανάστες στο Παρίσι Βυζαντινούς και στους ντόπιους ανάγκασε τον βασιλιά Φίλιππο Β' Αύγουστο (1180 – 1223) να ιδρύσει στα 1210 το «Κωνσταντινουπολικόν Φροντιστήριο» που κύριο έργο είχε να αμβλύνει τα μίσση.

Με τα χρόνια, οι Έλληνες του Παρισιού πλήθυναν κι οργανώθηκαν. Κι ευημέρησαν. Λίγο πριν από την επανάσταση του 1821, ζούσαν εκεί ο Αδαμάντιος Κοραής, ο Παναγιώτης Κοδρικάς, ο Μιχαήλ Σχινάς, ο Γρηγόριος Μάνος, ο Κωνσταντίνος Σταμάτης και πλήθος άλλων λογίων αλλά και σπουδαστών. Διόλου περίεργο που το Παρίσι, στη διάρκεια της επανάστασης, έγινε το πιο σημαντικό κέντρο φιλελληνισμού στη Δυτική Ευρώπη. Στα 1830, ιδρύθηκε το Ελληνικό Λύκειο για τα ορφανά της επανάστασης.

Οργανωμένη ελληνική παροικία δημιουργήθηκε στο Παρίσι, στα 1895, όταν οικοδομήθηκε και ο ελληνορθόδοξος ναός του Αγίου Σπυρίδωνα. Κάποια στιγμή, υπήρχαν εκεί ταυτόχρονα τρία ελληνικά σχολεία, είκοσι ελληνικά σωματεία, πέντε ελληνορθόδοξες εκκλησίες και τρεις ελληνικές εφημερίδες.

Στο διάβα του χρόνου, ελληνικές παροικίες οργανώθηκαν στην Λυών, στη Νίκαια, στη Λιλ, στην Γκρενόμπλ, στο Σαιντ Ετιέν, στο Μπορντό, στο Στρασβούργο και αλλού. Συνολικά, στη Γαλλία ζουν σήμερα περίπου 36.000 Έλληνες, σύμφωνα με υπολογισμούς του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών.

(protagon.gr, 20.02.2013)